

11 APR 2013

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Vergemålsavdelingen

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 dep
0030 Oslo

Deres ref.:   Deres dato: Vår ref.:   Saksbehandler: Dato:
16.01.2013   2013/2859-2 FM-V   Line Johnsrud   09.04.2013

Uttalelse i forbindelse med høring av rapporten- Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker

Det vises til høringsbrevbrev av 16.01.13. Det er bedt om uttalelse i forbindelse med rapporten "avhør av særlige sårbare personer i straffesaker". I rapporten fremkommer flere forslag til endringer i lovverket. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, ved vergemålsavdelingen vil her kun ta stilling til endringer knyttet til vergemål.

Utvalget har reist følgende forslag til nytt andre ledd i vergemålsloven § 27:

"I forbindelse med avhør av barn og psykisk utviklingshemmende med der vergen er inhabil kan oppnevning i hastetilfeller foretas av påtalemyndigheten. Oppnevningen skal i så fall godkjennes av rett myndighet så raskt som mulig etterpå."

Bakgrunnen for bestemmelsen synes å være at det i enkelte tilfeller vil være behov for å oppnevne en setteverge raskt, og at det ikke vil være tid til å innhente formell oppnevning.

Fylkesmannen ser at det kan være behov for rask oppnevning i enkelte saker, men ønsker å gjøre oppmerksom på at ny vergemålslov med forskrifter, og som følge av dette en ny organisering av vergemålsarbeidet, trolig vil være et marginalt problem sammenlignet med dagens system. Arbeidsgruppen har i sin rapport redegjort for hvordan setteverger oppnevnes i dag, og det pekes på at praksisen i kommunene er ulik. Det er forskjeller i beredskap, saksbehandlingstid og varslingsrutiner. Fylkesmannen er enig at dagens ordning på dette punkt ikke synes å være god nok. Etter ny lov er det imidlertid Fylkesmannen som skal oppnevne verger og setteverger. Et mål med denne organiseringen er å skape større likhet og økt rettsikkerhet. Saksbehandlingsrutiner på dette felt vil med endringen forhåpentlig bedres.

Årsaken for hjemmelen til å oppnevne setteverger i hastetilfeller syns å være at det i enkelte tilfeller tar for lang tid å anmode overformyndieriet om å oppnevne setteverge i forbindelse med straffesaker. Årsaken til saksbehandlingstiden kan variere, men noen ganger kan grunnen være at overformyndieriet ikke har en beredskap, og dermed ikke tilstrekkelig tilgang på verger til slike tilfeller. Ved ny lov har Fylkesmannen en plikt til å utarbeide en *beredskapsstab* for nevnte tilfeller. Vi kan derfor ikke se at det vil foreligge noe særlig behov for en bestemmelse om hasteoppnevning. Ved at det utarbeides en beredskap med verger kan Fylkesmannen oppnevne verger relativt raskt, ofte på dagen, og senest ved et par virkedager.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Kompetansen om å oppnevne verger er lagt til Fylkesmannen, og etter vårt skjønn er vi best egnet til å foreta vurderinger i forbindelse med oppnevningen også i disse tilfellene. Dersom det likevel etableres en slik bestemmelse, bør den benyttes med varsomhet og kun i helt spesielle tilfeller.

Fylkesmannen ønsker også å kommentere arbeidsgruppens forslag om å oppnevne bistandsadvokaten som setteverge i akutttilfeller. Fylkesmannen gjør oppmerksom på at beredskapsordningen som er nevnt ovenfor vil bestå av faste verger. Vergemålsloven stiller i § 26 krav til faste verger, herunder skal disse fremlegge uttømmende politiattest. Det er fylkesmannen som tar stilling til om vilkårene for å godkjennes som fast verge foreligger, dersom det oppnevnes personer hvis egnethet og formelle krav ikke er vurdert, anses dette uheldig. Fylkesmannen viser også til at rollen som bistandsadvokat og som verge er ulike roller som ikke bør innehas av samme person, det er også ulike regler for avlønning av disse oppgavene. Det anmodes derfor om at det vurderes nærmere om dette er en hensiktsmessig løsning.

Med hilsen

Eldbjørg Sande
avdelingsdirektør

Line Johnsrud
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.